

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 8. évfolyamosok számára

2014. január 23. 14:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Tollal dolgozz! Ügyelj a külalakra!
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
A megoldásra összesen 45 perced van.
Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

Jó munkát kívánunk!

2014. január 23.

1. A megadott betűkből hozz létre két olyan hárombetűs szópárt, amelynek a tagjai oda-vissza értelmesek! A megadott példát nem írhatod! pl. : kár – rák A Á Ö K R T 1. szópár: 2. szópár:	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> </table>	a																							
a																									
2. Az alábbi összetett szavak előtagja minden csoportban ugyanaz a testrész. Melyek ezek? Írd a betűjelek mellé a megfelelő szót! <table style="width: 100%;"> <tr> <td>a)</td> <td>b)</td> <td>c)</td> <td>d)</td> </tr> <tr> <td>...üveg</td> <td>...tánc</td> <td>...hossz</td> <td>...hős</td> </tr> <tr> <td>...pont</td> <td>...pók</td> <td>...vitorla</td> <td>...kosár</td> </tr> <tr> <td>...határ</td> <td>...izom</td> <td>...üreg</td> <td>...harmonika</td> </tr> </table>	a)	b)	c)	d)	...üveg	...tánc	...hossz	...hős	...pont	...pók	...vitorla	...kosár	...határ	...izom	...üreg	...harmonika	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d	
a)	b)	c)	d)																						
...üveg	...tánc	...hossz	...hős																						
...pont	...pók	...vitorla	...kosár																						
...határ	...izom	...üreg	...harmonika																						
a																									
b																									
c																									
d																									
3. Milyen típusú vagy milyen műfajú szövegben olvashatod az alábbi mondatokat? Írd a pontozott vonalra a megoldást! A) A legkisebb fiú elindult szerencsét próbálni. B) Vásárolni mentem. Ebéd a tűzhelyen. Anyu. C) Remélem, a jövő héten személyesen is találkozhatunk. D) Áramszünet miatt zárva. 	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> </table>	a																							
a																									
4. Egészítsd ki a hiányzó mássalhangzókkal az alábbi mondatokat! Írd a megfelelő számot a hiányzó betű helyére! 1 = rövid mássalhangzó 2 = hosszú mássalhangzó a) Ha rövid a kardod, tol.....(d) meg egy lépéssel! b) Már zölde.....nek (l) a fák! c) Bátran sző.....etek (j) merész terveket! d) A fiú arca hirtelen sápadá(t) vált. e) Hosszasan próbálgatta a vi.....hangot (sz). f) Az kapja a koronát, aki a királyt ját.....a (sz).	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> <tr><td>e</td><td></td></tr> <tr><td>f</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d		e		f													
a																									
b																									
c																									
d																									
e																									
f																									

5.	Figyeld meg a következő idegen szavak jelentését és szerkezetét, majd oldd meg a feladatokat! biológia = élettan biológus = élettannal foglalkozó tudós etnográfia = néprajz geográfia = földrajz Mit jelentenek a következő szavak? a) geológus: b) biográfia:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">a</td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">b</td> <td></td> </tr> </table>	a		b	
a						
b						
6.	a) Bővítsd egy-egy mondatrészszel a mondatokat úgy, hogy értelmes megállapítást fejezzenek ki! Az általad beírt bővítményről állapítsd meg, hogy milyen mondatrész pontosan (pl. helyhatározó)! A) Betegsége miatt barátjának az ajándékot a(z) küldette el. B) A legkisebb régi kívánsága végre teljesült. C) Keretet is készítettünk az új A mondatrész pontos megnevezése: A) B) C) b) A mondat alapján dönts el az utána következő állításokról, hogy igazak-e, vagy sem, esetleg nem eldönthető a válasz! A megfelelő kifejezést húzd alá! Sajnos elvesztettem a kölcsönkapott könyvet, de veszek helyette másikat. I. A könyvet a könyv tulajdonosa vesztette el. igaz hamis nem dönthető el II. A beszélő helyre akarja hozni a hibáját. igaz hamis nem dönthető el	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">a</td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">b</td> <td></td> </tr> </table>	a		b	
a						
b						

7. Melyik mondatban vagy mondatokban van nyelvhelyességi hiba? Jelöld meg aláhúzással a hibát vagy hibákat, majd írd le a helyes formát (formákat)!

A tócsa be van fagyva.

A nagymamám a VI kerületben lakik.

Az iskola tanulóinak el kell mennie orvosi vizsgálatra.

.....

8. a) Olvasd el figyelmesen a következő versrészletet, majd válaszolj a kérdésekre!

Szabó T. Anna: Famese (részlet)

Volt egyszer egy facsalád,
 nem volt családfája,
 a sok kicsi facsemete
 csak felnyurgult, úgy nőtt bele
 a faiskolába.
 – Értitek a faanyagot?
 Minek vágtok fapofát? –
 Így faggatta őket legott
 a fatanáruraság.
 De a sok kis facsemete
 inkább csak fagottozott,
 fabulákat fabrikált, vagy
 fafagyit falatozott,
 de a fatudományokhoz
 fajankónak bizonyult,
 a többi fakockafejhez
 sehogyan se viszonyult.

I. A fa- kezdetű szavak közül melyek **nem** származnak a fa (növény- és anyagnevet jelölő) szóból?

Írj 3 példát!

.....

II. Mit jelentenek a következő szavak? Helyettesítsd egy-egy szinonimával!

felnyurgult:

fajankó:

III. Milyen verselés jellemző a költeményre?

.....

IV. Milyen mássalhangzótörvény van a **vágtok** szóban? Húzd alá a megfelelőt!

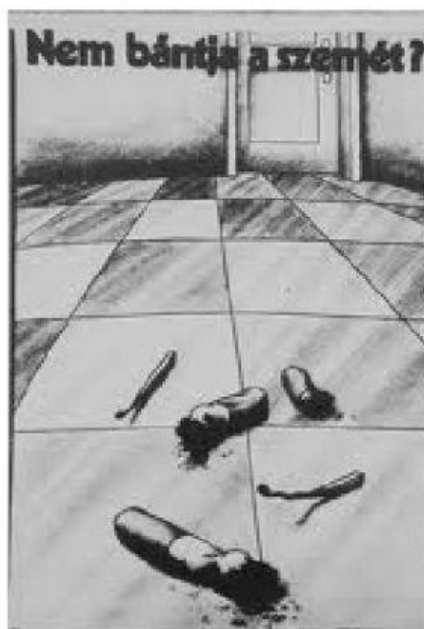
jelöletlen teljes hasonulás

képzés helye szerinti részleges hasonulás

zöngésség szerinti részleges hasonulás

összeolvadás

b) Nézd meg figyelmesen a képet, majd oldd meg a feladatokat!

I. Magyarázd meg, milyen nyelvi humorra, ötletre épül a környezetvédelmi plakátnak a szövege!

.....

II. A hangalak és jelentés viszonya alapján milyen típusú szó a **szemét**?

.....

9. Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszolj a kérdésekre!

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	

A képregényről

A magyar kultúrában nem mindig volt jelentős szerepe a képregényeknek. Amikor megjelentek a történeteket rajzok sorozatában elbeszélő füzetecskék, elsősorban a legfiatalabb korosztály számára készültek.

A világ más tájékán azonban már megjelenésekor nagy jelentősége volt a képregénynek a tömegek kulturális igényének a kielégítésében, vagy ahogy külföldön nevezik, a *comics*-nak. Nyugat-Európában vagy még inkább az Amerikai Egyesült Államokban hódított és hódít még manapság is ez a műfaj.

Hogy milyen erőteljesen befolyásolta a tömegek ízlését, világlátását a képregény, jól példázza Fritz Langnak, a fasizmus elől az USA-ba emigrált német rendezőnek az esete. Lang olyan közönségfilmet akart készíteni, amely az amerikai kultúrában, történelemben gyökerezik, ehhez viszont nem Amerika történelmével foglalkozó tudományos munkákat olvasott, hanem *comics*-okat, képregényeket. Ugyanis az amerikaiak tudatában saját történelmükről nem a tudomány által feltárt tények éltek, hanem a képregényekben megjelenített történelemkép.

A képi mesélésnek a távoli múltba nyúlik a története. Gondoljunk a régi keleti kultúrákra, a sumér, asszír képi ábrázolásra vagy az írás kezdeti formáira, a képíráásra, amikor leegyszerűsített ábrák rajzolásával rögzítették az emberek a mondandójukat. A görög vázafestészet istenek és hősök tetteinek megörökítésében összefüggő történeteket mesél el. Monumentális előzménye – egyik őse – a képregényeknek a híres Bayeux-i faliszőnyeg, amely majdnem hetven méter hosszúságú, és Hódító Vilmos történetét ábrázolja 58 epizódban.

A könyvnyomtatás feltalálásával a képi ábrázolás elterjedésének új útja nyílt meg, a képek sokkal könnyebben voltak sokszorosíthatók. A képregények elterjedésében azonban az igazi áttörést a napilapok hozták. Az amerikai újságokban kezdettől fogva hatalmas szerepe és tere volt az illusztrációknak. A képes vasárnapi mellékletek érték el a legnagyobb sikert. Ezek a mellékletek folytatásokban közöltek kalandos képtörténeteket. Amelyik lap a legkedveltebb illusztrátort dolgoztatta, bizvást számíthatott nagyszámú olvasóközönségre.

(Karácsony András nyomán)

- a) A megfelelő szövegrész kikeresésével határozd meg a képregény fogalmát!

.....

- b) Igazak vagy hamisak a szöveg alapján az alábbi állítások? Húzd alá a megfelelőt!

- I. A képregényeknek a tömegek művelésében semmi szerepe nincs.

igaz hamis

- II. Az ókori kultúrákban már fellelhető a képregények előzménye.

igaz hamis

III. Az amerikai képregények hitelesen ábrázolták a tudomány által feltárt történelmi tényeket.

igaz hamis

IV. Az amerikai újságoknak üzleti szempontból is fontossá vált, hogy sorozatban közöljenek *comics*-okat.

igaz hamis

c) A szöveg szerint melyik alkotás a legnagyobb előzménye a képregényeknek?

.....

d) Mit jelent az, hogy a könyvnyomtatás új utakat nyitott a képi ábrázolás elterjedésének?

.....

e) A műfaj megjelenésekor kiknek szánták elsősorban a képregényeket hazánkban és az USA-ban?

hazánkban:

USA-ban:

f) Fritz Lang számára miért volt különösen fontos új hazájában a képregények megismerése? Húzd alá a helyes választ!

- a képi ábrázolás érdekelte
- nyelvtanulását segítette
- megismerte belőle az amerikaiak történelemképét
- ez volt a hobbija
- így kevesebbet kellett olvasnia

g) Mit jelent az illusztrátor szó?

.....

